

Stockholm 18 mars 2024

Till Klimat- och miljöminister Romina Pourmokhtari,

EU-kommissionen har lagt fram ett förslag om att sänka vargens skyddsstatus enligt Bernkonventionen. Vi menar att detta är djupt olyckligt, både ur vetenskaplig synpunkt men även utifrån EU-medborgarnas åsikter.

En attitydundersökning om stora rovdjur som genomförts bland boende på landsbygden i 10 EU-länder visade att det finns ett genomgående starkt stöd för fortsatt strikt skydd för vargar och andra stora rovdjur. Den oberoende undersökningen, beställd av flera djurskyddsorganisationer, genomfördes i november 2023 i 10 medlemsländer (Tyskland, Frankrike, Spanien, Nederländerna, Italien, Belgien, Polen, Danmark, Sverige och Rumänien). Rapporten bifogas detta brev. Även på den svenska landsbygden fanns ett starkt stöd för vargens skyddsstatus och vi vill därför uppmana dig att avvisa Europeiska kommissionens förslag att sänka skyddsstatusen för vargen enligt Bernkonventionen. EU bör istället tydligt signalera att man tar sina åtaganden för att skydda och återställa biologisk mångfald på allvar.

För närvarande finns det ingen vetenskaplig evidens som skulle kunna understödja en ändring av vargens skyddsstatus. Tvärtom är den svenska vargpopulationen starkt hotad. EU avslag förslag 2006, 2018 och 2022 om att sänka vargens skyddsstatus enligt Bernkonventionen, eftersom det inte fanns någon vetenskapligt motiverad grund för att ändra skyddsstatusen. Det finns inte någon nytillkommen vetenskaplig evidens som skulle rättfärdiga en förändring av detta ställningstagande. Faktum är att det inte lämnades något vetenskapligt underlag, som stöder en förändring, i kommissionens analys av vargsituationen i EU.

Även om några rovdjursarters utveckling kan ses som en framgångssaga inom delar av Europa, så hänger denna framgång på en ytterst skör tråd och vargen har i sex av sju av EU:s biogeografiska regioner, inte uppnått gynnsam bevarandestatus, baserat på den senaste rapporteringen från medlemsländerna år 2019.

I kommissionens genomgång av vargarnas situation och påverkan i EU fastslogs det att skador på lantbruksdjur är begränsade. Över lag är vargens påverkan på tamboskap i EU mycket liten. Med tanke på att det finns 60 miljoner får i EU representerar vargangrepp på får en årlig nivå på 0,065%. I de områden där stora rovdjur varit kontinuerligt närvarande är angrepp på tamdjur desto lägre, jämfört med områden där stora rovdjur försvunnit, för att under de senaste 50 åren på nytt etablera sig. Samexistens är med andra ord möjligt.

Vi menar dock att ett enda angrepp är ett angrepp för mycket för de drabbade djuren och den enskilde djurägaren. Därför är det oerhört viktigt att det finns olika och flexibla förebyggande åtgärder som kan generera trygga djur och djurägare och bespara både tamboskap och rovdjur, livet. Även detta visar undersökningen att det finns ett tydligt stöd för

förebyggande åtgärder för att skydda tamboskap såväl som jakthundar och att skyddsjakt enbart ska vara en nödlösning när förebyggande åtgärder inte nått hela vägen fram.

Att sänka skyddsstatusen för vargar skulle kraftigt undergräva det pågående arbetet med att införa åtgärder som främjar samexistens och vänder destruktiva konflikter till konstruktiva dialoger, liksom är av nedlagt arbete för att låta stora rovdjur som vargar återhämta sig och bidra till den biologiska mångfalden.

Ett ensidigt fokus på enbart licens- eller skyddsjakt skapar uppfattningen om att det är det enda förvaltningsverktyg som finns att tillgå för att uppnå mål om samexistens och minskade angrepp på tamdjur eller jakthundar – när det snarare förhåller sig precis tvärtom.

Att fatta beslut som inte grundar sig på vetenskap skapar ett oroande prejudikat och riskerar att urholka en beslutsprocess som européerna kan vara stolta över – där EU-institutionerna enas om lagstiftning baserad på vetenskap, medborgarintressen och en grundlig analys av kostnader för förvaltningsåtgärder.

Vi är oroad över att diskussionen om denna fråga hittills i stor utsträckning har dominerats och drivits av jordbruks- och jaktintressen, som positionerar sig godtyckligt som talesmän för landsbygdssamhällen. Verkligheten är dock att det finns ett starkt stöd i landsbygdssamhällen för en strikt skyddsstatus för vargar i EU.

I stället behöver EU:

- säkerställa att befintligt lagligt skydd för vargen, som fastställts i EU:s habitatsdirektiv, upprätthålls och efterlevs av medlemsländerna;
- främja samexistensåtgärder mellan varg och lokalsamhällen eftersom många av dessa möjligheter, inklusive tillgängliga finansiella åtgärder för exempelvis förebyggande åtgärder, för närvarande underutnyttjas av medlemsländerna;
- stödja initiativ som tillhandahåller korrekt, vetenskapsbaserad information om vargar till allmänheten.

Att skydda vargar i Europa är inte bara en fråga av ekologisk betydelse, utan också en spegling av vårt åtagande för bevarande av biologisk mångfald och värdena för samexistens och tolerans. Vargar utgör en integrerad del av Europas naturliga arv och spelar en vital roll för att upprätthålla ekosystemets balans och biologisk mångfald. Återetableringen av vargen till delar av Europa där arten tidigare utrotats är en betydande framgång för bevarandet som inte får äventyras.

Åsa Hagelstedt, Generalsekreterare, Djurskyddet Sverige

Anna Lundvall, Sakkunnig, Djurskyddet Sverige

Roger Pettersson, Generalsekreterare, World Animal Protection

Sandra Jönsson, Sakkunning, World Animal Protection

Bilaga:

Understanding Rural perspectives, A survey on attitudes towards large carnivores in rural communities. November 2023